

ПСИХОЛОГИЧЕСКИ АСПЕКТИ НА ИНФОРМАЦИОННАТА СИГУРНОСТ

Венелин Георгиев

PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF INFORMATION SECURITY

Venelin Georgiev

Abstract: Is there a solution that is panatsiya for the problems of information security? Which alternative is better: investing in means of physical, documentary or cryptographic security or to train staff on how to build an appropriate model of conduct against threats and vulnerabilities of information security? The report seeks a reasoned response to these questions and highlights the characteristics of the psychological aspects of information security and how to assess its effectiveness.

Keywords: culture of information security, behavior's models, standards of conduct, comprehensive assessment

Изискванията по отношение на информационната сигурност повечето пъти се възприемат от служителите като ограничения в тяхната ежедневна дейност. Неправилното разбиране на информационната сигурност по отношение на нейните функции и цели води след себе си до неправилно отношение към свързаните рискове и пренебрегване на възможните заплахи за дейността на организацията. Негативното отношение (липсата на позитивно отношение) от страна на служителите към изискванията на политиката и програмата за информационна сигурност е причина и показател за ниско ниво на организационната култура на информационна сигурност. Като резултат от липсата на култура за информационна сигурност следва снижаване на ефективността и резултатността на политиката, програмите, процедурите и практиките в същата тази област, а именно информационната сигурност.

Вниманието на множество изследователи и практики продължава да бъде привличано от проблемите, свързани с изучаването на поведението на човешкия фактор в полето на информационната сигурност. Резултатите от проведено изследване показват [1], че голяма част от служителите в организациите гледат на отговорностите по отношение на информационната сигурност повече като задължение на специалистите,

работещи в тази област и по-малко като собствено задължение. Резултатите от проучването също така показват, че основната част от инцидентите с информационната сигурност са свързани с несъобразяване с изискванията на системата за информационна сигурност и малка част с провали на самата система. Като обобщение в изследването се отбелязва, че информационната сигурност в организациите е застрашена в по-голяма степен от случайни или умишлени действия на своите служители независимо от наличието на политика и програми за информационна сигурност. Посочват се две възможни решения за справяне с това положение и за постигане на желаното ниво на информационна сигурност:

- прилагане на система от мерки за стриктен контрол и евентуални санкции в случаи на констатирани нарушения. По този начин се очаква постигане на по-бързи резултати, но едновременно с това се очаква посрещане на новите мерки с неодобрение от страна на персонала. Постигнатите резултати могат да се окажат краткотрайни и при всички условия ще нараснат разходите (на различни ресурси) за гарантиране на информационната сигурност.

- изграждане на високо ниво на организационна култура за информационна сигурност, което да гарантира дълготрайни резултати при по-ниски разходи.

Културата за информационна сигурност включва стандарти за поведение и поведенчески модели, изградени и утвърдени в рамките на организацията. Първата стъпка към изграждане на култура за информационна сигурност е наличието на позитивно отношение от страна на персонала към целите и изискванията на информационната сигурност и осъзнаване на нейната роля в цялостния процес на проспериране на организацията. От тук възниква въпроса какво означава правилно отношение към информационната сигурност. По дефиниция отношението е израз на принадлежността на индивидуалностите към даден курс или начин на действие в определена обстановка или ситуация. Свързвайки всичко това с информационната сигурност, за отношението към нея може да се каже, че е позитивно в случай на съобразяване с установените изисквания или негативно в обратния случай. Отношението може да бъде представено като съвкупност от емоционални, познавателни и поведенчески компоненти [2] (виж фиг. 1).